

Abstrakt

Mgr Katarzyna Kostępska

„Zmiany w modelach biznesu szkół tańca stymulowane ograniczeniami epidemicznymi”

Niniejsza rozprawa poświęcona jest identyfikacji zmian w strukturze modeli biznesu szkół tańca pod wpływem determinantów egzogenicznych i endogenicznych ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń epidemicznych. Na czas obowiązywania obostrzeń zajęcia w formie stacjonarnej zostały całkowicie zawieszone, zaś w walce o utrzymanie się na rynku niektóre z przedsiębiorstw przeniosły obszary prowadzonej przez siebie działalności do Internetu, poszerzając swoją dotychczasową ofertę o zdalną formę prowadzenia zajęć. Po zdjęciu restrykcji część ludzi, w obawie przed zakażeniem wirusem, nadal unikała angażowania się w życie społeczne, co negatywnie odbiło się na kondycji finansowej przedsiębiorstw. Rozwiązaniem tego problemu w istocie może być zmiana modelu biznesu ukierunkowana na wykorzystanie technologii cyfrowych, które służyć będą świadczeniu usług zajęć prowadzonych w zdalnej formie oraz będą obecne w innych procesach zachodzących w przedsiębiorstwie tworząc nowe wartości.

Podjęta problematyka ma zarówno wymiar teoretyczny, jak i praktyczny. Z perspektywy nauk o zarządzaniu praca wpisuje się w rozwój badań nad modelami biznesu, ich strukturą oraz zdolnością adaptacji w warunkach dynamicznych zmian otoczenia. W rozprawie przedstawiono ewolucję koncepcji Przemysłu, ze szczególnym uwzględnieniem wizji Przedsiębiorstwa 5.0, stawiając pytanie, jak powinny być kształtowane modele biznesu zgodnie z jej założeniami.

Doświadczenia kryzysu pandemicznego i kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie pokazują, że modele biznesu muszą uwzględniać aspekt odporności. W literaturze przedmiotu pojawiły się propozycje zrównoważonych modeli biznesu, akcentujące kwestie proekologiczne i prospołeczne, ale nadal brakuje ujęcia, które integrowałoby te elementy z wymiarem odpornościowym.

Na potrzeby rozprawy przyjęto hipotezy badawcze zakładające, że:

- H1. Pandemia COVID-19 istotnie przyspieszyła cyfryzację w szkołach tańca, wymuszając zmiany w ofercie, marketingu i organizacji pracy.
- H2. Większość działań adaptacyjnych miała charakter reaktywny i doraźny, a ich trwałość po zniesieniu restrykcji była ograniczona.
- H3. Zachowania uczestników zajęć tanecznych w okresie pandemii różniły się istotnie od wzorców przed-pandemicznych.
- H4. Modele biznesu szkół tańca w ograniczonym stopniu wpisują się w koncepcję zrównoważonego i odpornego rozwoju przedsiębiorstw.

W rozdziale pierwszym opisano genezę i rozwój definicji pojęcia modelu biznesu, uwzględniono klasyfikacje modeli oraz narzędzia ich projektowania.

W rozdziale drugim omówiono funkcjonowanie przedsiębiorstw w przestrzeni cyfrowej w dwóch wymiarach: po pierwsze zaprezentowano istotę i rozwój cyfryzacji – od definicji i faz rozwoju, poprzez ewolucję Przemysłu 1.0–6.0, aż po technologie cyfrowe wykorzystywane w działalności przedsiębiorstw; po drugie ukazano wpływ pandemii COVID-19 jako czynnika przyspieszającego transformację cyfrową i wymuszającego dynamiczną adaptację organizacji.

Rozdział trzeci koncentruje się na charakterystyce rynku przedsiębiorstw oferujących kursy tańca w Polsce, analizując zarówno stronę popytową, jak i podażową.

W rozdziale czwartym omówiono zrównoważone modele biznesu oraz uzasadniono potrzebę ich rozszerzenia o aspekt odporności (resilience).

W rozdziale piątym opisano badania własne – ilościowe i jakościowe – dotyczące funkcjonowania szkół tańca w okresie przed-pandemicznym, pandemicznym i post-pandemicznym.